

Informe 40/96-A

**Societat de Gestió Metropolitana
d'Abastament d'Aigües, SA
(SOGEMASA)**

Exercici 1995

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

A Barcelona, el dia 28 de maig de 1997, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Sr. Ferran Termes i Anglès, amb l'assistència dels síndics Srs. Manuel Cardeña i Coma, Josep M. Carreras i Puigdemolas, Marià Nicolàs i Ros, i Jordi Petit Fontserè, actuant-hi com a secretari, el secretari general de la Sindicatura, Sr. Ramon Planas i Font, i com a ponent el síndic Sr. Manuel Cardeña i Coma, s'acorda aprovar, amb deliberació prèvia, l'informe de fiscalització 40/96-A relatiu a la Societat de Gestió Metropolitana d'Abastament d'Aigües, SA (SOGEMASA), exercici 1995.

ÍNDEX

ABREVIATURES I SIGLES	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	9
1.1.1. Objecte i abast	9
1.1.2. Metodologia	9
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. Creació i naturalesa jurídica	10
1.2.2. Objecte social	10
1.2.3. Activitat	11
1.2.4. Organigrama	16
1.2.5. Òrgans rectors	17
1.2.6. Normativa aplicable	18
2. FISCALITZACIÓ	18
2.1. INFORME D'AUDITORIA. CONTROL FINANCER	18
2.1.1. Informe d'auditoria	18
2.1.2. Control financer	19
2.1.3. Control intern	19
2.2. ESTATS FINANCERS	20
2.3. ACTIU	21
2.3.1. Immobilitzat material	21
2.3.2. Deutors a llarg termini	22
2.3.3. Deutors a curt termini	24
2.4. PASSIU	24
2.4.1. Fons propis	24
2.4.2. Deutes amb entitats de crèdit	25
2.4.3. Creditors comercials	25
2.4.4. Administracions públiques	25
2.5. INGRESSOS	25
2.5.1. Import net de la xifra de negocis	25
2.5.2. Subvencions a l'explotació	27
2.6. DESPESES	27
2.6.1. Consums d'explotació	27
2.6.2. Despeses de personal	27
2.6.3. Altres despeses d'explotació	28

2.7. PRESSUPOST	29
2.8. FETS POSTERIORIS	30
2.8.1. Estats financers a 31.12.96	30
2.8.2. Futur de la Societat	31
3. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	32
3.1. OPINIÓ SOBRE ELS ESTATS FINANCERS	32
3.2. OPINIÓ SOBRE EL CONTROL INTERN	33
3.3. OPINIÓ SOBRE LEGALITAT	33
3.4. CONCLUSIONS SOBRE L'ACTIVITAT DE LA SOCIETAT	33
3.5. RECOMANACIÓ SOBRE EL MANTENIMENT DE LA FORMA SOCIAL DE SOCIETAT ANÒNIMA	34
3.6. RECOMANACIÓ SOBRE FACTURACIÓ DELS SERVEIS	34
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS	34
5. ANNEXOS	39
5.1. INTEGRACIÓ DE LES XARXES DE SOGEMASA EN LA XARXA METROPOLITANA D'ABASTAMENT D'AIGUA	

ABREVIATURES I SIGLES

AMB:	Àrea metropolitana de Barcelona
ATLL:	Aigües Ter Llobregat
Entitat:	Entitat metropolitana de serveis hidràulics i tractament de residus (EMSHTR)
ETAP:	Estació de tractament d'aigües potables
RCIH:	Recàrrec sobre el cànon d'infraestructura hidràulica
SGAB:	Societat general d'aigües de Barcelona,SA
TCGS:	Tarifa complementària de garantia de subministrament
TSJC:	Tribunal Superior de Justícia de Catalunya
TXS:	Taxa del servei de xarxa secundària d'abastament d'aigua

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast

1.1.1.1. *Abast material*

De conformitat amb la normativa vigent, la Sindicatura de Comptes emet el present informe de fiscalització corresponent a Societat de Gestió Metropolitana d'Abastament d'Aigües, SA (d'ara endavant SOGEMASA). En concret, els aspectes fiscalitzats han estat els següents:

- a) Anàlisi dels estats financers per tal de verificar que representen d'una manera raonable la situació patrimonial i financera de la Societat, incloent-hi la informació necessària i suficient per a la seva adequada comprensió i interpretació.
- b) Avaluació del control intern i dels procediments seguits per la Societat en la seva operativa comptable i de gestió.
- c) Anàlisi del compliment de la legalitat que li és aplicable.
- d) Anàlisi de la situació de Sogemasa dins del sistema de subministrament d'aigua a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

No ha format part de l'abast d'aquest informe l'avaluació de la raonabilitat del cost de les obres realitzades per SOGEMASA.

1.1.1.2. *Abast temporal*

Aquest informe es refereix exclusivament a l'exercici 1995. Malgrat això, alguns dels aspectes de la fiscalització esmentats a l'apartat 1.1.1.1. obliguen a remuntar-se a anys anteriors i també a fer una anàlisi de l'activitat i dels procediments seguits per la Societat en l'actualitat, per tal de fer un correcte seguiment comparatiu i evolutiu.

1.1.2. Metodologia

Les proves realitzades, d'acompliment i substantives, han estat aquelles que, de forma selectiva, s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions que es desprenen del treball realitzat sobre la informació econòmico-financera i els preceptes legals que li són d'aplicació.

Tota la informació sol·licitada per la Sindicatura ha estat puntualment subministrada per la Societat així com les explicacions escaients sobre temes tècnics i comptables.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

1.2.1. Creació i naturalesa jurídica

Sogemasa va ésser creada el 13.9.83 amb un capital de 2 MPTA per acord del Consell Plenari de l'antiga Corporació Metropolitana de Barcelona de 14.4.83 per a gestionar el servei d'abastament d'aigua en alta, és a dir el subministrament d'aigua a les companyies que la distribueixen al seu torn a la xarxa domiciliària (subministrament en baixa).

La Llei 7/87, de 4 d'abril, del Parlament de Catalunya va extingir l'Entitat Municipal Metropolitana de Barcelona (EMB) i va crear entre d'altres l'Entitat Metropolitana dels serveis hidràulics i del tractament de residus (EMSHTR) (d'ara endavant l'Entitat), a la qual correspon, entre d'altres, preveure les necessitats, fer les obres i establir i prestar els serveis en relació amb la captació, el tractament i la distribució d'aigua potable.

D'acord amb la resolució 152/11, de 24.12.87, del Parlament de Catalunya i amb el Decret 5/1988, de 13 de gener, les accions de Sogemasa van passar a ésser propietat de l'Entitat.

El 28.4.88 la Junta General Extraordinària de Sogemasa va acordar l'adaptació i modificació dels Estatuts de la Societat com a conseqüència dels canvis introduïts per la Llei 7/87.

1.2.2. Objecte social

L'objecte social inicial era l'abastament d'aigua en alta. La Junta General de 28.4.88 va acordar modificar l'objecte social de Sogemasa, ja que d'acord amb la Llei 4/87 la Planta d'Abrera, que fins aleshores era explotada per Sogemasa, passava a ésser de titularitat de la Generalitat. El nou objecte social va ésser "la gestió directa del servei públic que correspon a l'Entitat en relació a la captació, el tractament i la distribució d'aigua potable en xarxa primària o alta així com a la coordinació del servei d'abastament d'aigua en baixa o domiciliari a l'àmbit metropolità; programar i realitzar les obres per a l'establiment i prestació dels esmentats serveis públics així com portar la gestió i explotació de dites obres i serveis. També tindrà per objecte totes les operacions annexes que es refereixen al cicle de l'aprofitament de l'aigua."

1.2.3. Activitat

Com ja s'ha enunciat, fins a l'any 1987 Sogemasa va gestionar la Planta potabilitzadora d'Abrera, que llavors va ésser traspassada a la Junta d'Aigües.

Des de 1988 fins a 1995 Sogemasa va dedicar la seva activitat principal a la construcció, per compte de l'Entitat, de la conducció Abrera - Sant Joan Despí (vegi's 1.2.3.1). L'any 1993 es va iniciar l'explotació d'aquest sistema, que constitueix l'activitat principal a partir de l'any 1996.

Aquesta explotació consisteix en essència en el transport de l'aigua procedent de la planta de captació i tractament d'Abrera (propietat d'ATLL) fins a Sant Joan Despí amb ramals de connexió a diversos municipis del Baix Llobregat. L'aigua transportada a través de la canonada la factura ATLL als subministradors domiciliaris (Ajuntament o societat privada segons correspongui a cada municipi). Tots els costos d'explotació així com la pròpia estructura de la Societat són finançats, part per facturació i part per subvenció, a través dels fons rebuts de l'Entitat, la qual, per la seva part, els ha d'obtenir de la recaptació de la TCGS (veure 1.2.3.4), que és carregada pels subministradors domiciliaris als usuaris i liquidada pels primers a l'Entitat.

1.2.3.1. Ordenació de l'abastament a l'àrea de Barcelona: sistema Ter-Llobregat

La Llei 4/1990, de 9 de març, del Parlament de Catalunya, d'ordenació de l'abastament d'aigua a l'àrea de Barcelona, defineix el sistema Ter-Llobregat (vegi's informe 12/95-D de la Sindicatura de Comptes sobre Aigües Ter-Llobregat exercici 1994) que consta de:

- a) una xarxa bàsica vinculada estretament al poder de concessió i a l'adopció de les decisions sobre distribució dels recursos que afecten el desenvolupament del territori i la planificació econòmica. Aquesta xarxa ha d'ésser explotada per la Generalitat, emprant fórmules de gestió públiques o privades, amb la participació de les corporacions locals afectades i és constituïda per les obres de captació, les plantes de tractament d'aigua per a potabilització, les conduccions i els dipòsits i les estacions de bombatge que siguin susceptibles d'aportar aigua a més d'una xarxa secundària
- b) diverses xarxes secundàries d'àmbit supramunicipal, constituïdes per les instal·lacions que, partint de la xarxa bàsica d'abastament puguin efectuar el subministrament conjunt d'un àmbit territorial format per diversos municipis. Les xarxes secundàries són de competència local
- c) les xarxes domiciliàries municipals.

La Llei defineix sis xarxes secundàries. Dins la Xarxa secundària A s'inclou, entre d'altres, "l'artèria cota 75-55 Abrera-La Font Santa, de diàmetre 2.400 en construcció, incloent-hi el dipòsit de la Font Santa, de 116.000 m³". Aquesta artèria ha estat construïda per Sogemasa.

El sistema Ter-Llobregat està constituït pels següents elements bàsics:

- Captació Ter-El Pastoral i conducció de 56 qm fins a la planta de tractament de Cardedeu, des d'on es canalitza fins als dipòsits de la Trinitat a la ciutat de Barcelona.
- Captació superficial i planta de tractament d'Abrera, al riu Llobregat, des d'on s'abasteix part de Barcelona, el Barcelonès, l'Anoia, el Maresme i el Vallès Occidental i Oriental.
- Captació superficial i planta de tractament de Sant Joan Despí, de titularitat privada (SGAB), des d'on s'abasteix Barcelona i part del Baix Llobregat.

D'acord amb l'exposició de motius de la Llei 4/1990 és indispensable completar la connexió de les conduccions principals procedents de la Planta d'Abrera amb les de la Planta de Cardedeu, per tal de garantir l'abastament de l'àrea de Barcelona i poder aprofitar de forma òptima els recursos d'ambdòs rius. A l'annex 5.1 es mostra un plànol del sistema Ter-Llobregat.

1.2.3.2. *Descripció de la conducció Abrera-Sant Joan Despí*

La conducció Abrera-Sant Joan Despí està integrada per una canonada de 22 qm de 2,40 metres de diàmetre, pel dipòsit de La Font Santa a Sant Joan Despí, amb una capacitat de 116.000 m³ i per un seguit de connexions a diversos municipis (Castellbisbal, Sant Andreu de la Barca, El Papiol, Pallemà, Molins de Rei, Sant Vicenç dels Horts i Torrelles). Aquesta conducció, prevista a la Llei 4/1990, forma part de la Xarxa secundària A i compleix amb els objectius següents:

- a) Garantia de subministrament a l'Àrea Metropolitana de Barcelona
- b) Equipar el Baix Llobregat d'un abastament en alta de gran àmbit, estable i segur.
- c) Equipar la xarxa d'abastament de la part centre i sud-oest de l'àrea metropolitana de Barcelona d'un sistema complementari, i en alguns casos alternatiu, a la potabilitzadora de Sant Joan Despí, de la qual és titular la SGAB.
- d) Millorar la qualitat de l'aigua, ja que en el tram Abrera - Sant Joan Despí el riu Llobregat rep molts agents contaminants que fan que l'aigua captada a Abrera sigui de millor qualitat que la captada a Sant Joan Despí.

- e) Aconseguir un important estalvi energètic, ja que l'aigua passa per la 2,40 d'Abrera a Sant Joan Despí per gravetat, aprofitant el desnivell existent entre ambdós punts, mentre que l'aigua captada a Sant Joan Despí ha d'ésser bombada fins a la Central de Rellu.
- f) Disposar de la infraestructura precisa per a la recepció, tractament i distribució de les aigües de l'Ebre en el moment en què el trasvassament es consideri necessari.

L'aigua arriba per la canonada fins al dipòsit de la Font Santa des d'on, un cop tractada, s'envia a la central de relleu de la SGAB situada a Sant Joan Despí.

A més, al llarg del seu recorregut s'abasteixen directament els municipis abans esmentats que històricament s'abastien dels aqüífers subterranis del riu Llobregat.

El control de tot el sistema es fa des del centre de telecomandament situat al dipòsit de la Font Santa.

1.2.3.3. *L'actuació de Sogemasa en el sistema 2,40*

L'Entitat va encarregar a Sogemasa projectar, gestionar i dirigir les obres de l'infraestructura 2,40 i la seva explotació.

Les obres, que van ésser en part contractades per la Societat i en part per la pròpia Entitat, van abastar el període 1989-1995 i van tenir un cost total de 16.858,6 MPTA que es desglossa de la forma següent:

	Milions de PTA
Canonada 2,40	10.433,5
Connexions a municipis	1.223,7
Dipòsit	4.291,1
Instal·lacions	910,3
TOTAL	16.858,6

Font: Gerència de la Societat

Nota: El concepte instal·lacions inclou valvuleria, telecomandament, electrificació, cloració i generació d'energia elèctrica.

La totalitat de la infraestructura és propietat de l'Entitat; Sogemasa va portar a terme la gestió de les obres i va rebre un percentatge mitjà del 5,036% per direcció d'obra.

A més, des de l'agost de 1993 fins a l'agost de 1996, Sogemasa va realitzar els subministraments d'emergència als municipis de Pallegà, El Papiol, Castellbisbal i Sant Andreu de la Barca (vegi's apartat 2.5.1).

1.2.3.4. El finançament de la conducció 2,40: TCGS, TXS i RCIH

- La Tarifa complementària de garantia de subministrament (TCGS)

El Consell Metropolità de l'Entitat va acordar en sessió del 27.2.92 l'aprovació de la tarifa reguladora de la TCGS, d'acord amb les facultats atorgades pels articles 234.c) de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local a Catalunya; 117 i 133 de la Llei 39/1988, reguladora de les hisendes locals, i 26 de la Llei 7/1987, de 4 d'abril, d'actuacions públiques a la conurbació urbana de Barcelona.

La TCGS és un preu públic que té per objecte "la prestació del servei d'abastament d'aigua potable mitjançant la xarxa secundària de l'Entitat, establerta a la Llei 4/1990". Aquesta tarifa l'han de pagar tots els titulars de contractes de subministrament domiciliari en l'àmbit de l'Entitat a més a més de l'aigua consumida.

La Comissió de Preus de Catalunya va aprovar les tarifes de la TCGS per a l'any 1994 i 1995 el 16 de desembre de 1994. El preu oscil·la entre 3,5 pta/m³ i 11,2 pta/m³ depenent del municipi.

La tarifa és recaptada pels subministradors domiciliaris i liquidada per aquests a l'Entitat.

- La Taxa del servei de xarxa secundària d'abastament d'aigua (TXS)

El Consell Metropolità de l'Entitat en sessió de 30.12.93 va acordar aprovar l'ordenança fiscal reguladora de la TXS.

És un tribut que grava la prestació del servei de la xarxa secundària, que és de competència i de titularitat de l'Entitat, d'acord amb el que estableix la Llei 4/1990.

Són subjectes passius de la TXS, en qualitat d'usuaris del servei de xarxa secundària, els Ajuntaments, els organismes autònoms i les societats mercantils amb capital íntegrament municipal, les societats d'economia mixta, els concessionaris i els titulars de les altres formes de gestió indirecta de serveis públics, i qualsevol altra mena d'entitat que presti el servei de subministrament domiciliari de l'aigua potable.

La base imposable està constituïda pel volum d'aigua distribuïda mitjançant xarxa secundària. El tipus de gravamen és un preu únic de 6,94 pta/m³.

D'acord amb la Disposició transitòria de l'Ordenança que aprova la TXS, serà aplicable la TCGS mentre no entri en vigor la TXS. La Disposició final de l'esmentada ordenança estableix que la TXS entrarà en vigor un cop hagin acabat les obres de la canonada Abrera - Sant Joan Despí, les del dipòsit de la Font Santa i les connexions a municipis i la Comissió de Govern de l'Entitat acordi l'inici de la prestació del servei.

Malgrat l'entrada en funcionament de la canonada a l'agost de 1996, encara continua vigent la TCGS. És intenció de l'Entitat suspendre de forma indefinida l'aplicació de la TXS, mantenint l'aplicació de la TCGS.

- Recàrrec sobre el cànon d'infraestructura hidràulica.

Es preveu a l'article 20 de la Llei 5/1990, de 9 de març, d'infraestructures hidràuliques de Catalunya com a recurs propi de les entitats locals destinat al finançament total o parcial de les inversions que hagin de fer, d'acord amb el Programa d'Obres Hidràuliques.

El RCIH s'aplicarà a tota l'aigua consumida i el pagaran els consumidors dins del rebut de l'aigua.

La Comissió de Govern de l'Entitat en sessió de 26.01.95 va declarar suspendre pel moment la imposició del RCIH i continuar aplicant la TCGS. Tanmateix, és intenció de l'Entitat suspendre de forma indefinida el RCIH.

Per tant, tot i que en un inici estava previst que la TCGS financés el sistema Abrera - Sant Joan Despí durant l'etapa de construcció i, un cop en funcionament, el RCIH financés la inversió i la TXS financés l'explotació del sistema, la TCGS serveix tant per al finançament de la inversió com per a cobrir les despeses d'explotació.

1.2.3.5. *L'explotació del sistema*

El Consell metropolità de l'Entitat va acordar en sessió de 7.3.96 sol·licitar a ATLL la incorporació de la conducció Abrera - Sant Joan Despí a la xarxa d'abastament mitjançant l'aportació de cabals des de la planta d'Abrera per subministrar els municipis metropolitans, amb un cabal d'1,75 m³/s.

A l'agost de 1996 es va iniciar el subministrament de cabals procedents d'Abrera amb 1 m³/s durant 61 hores setmanals, el que equival a 219.600 m³/setmana. Tanmateix, la canonada és capaç de transportar un cabal de 5,8 m³/segon, tot i que en funció de la diferència de cotes de la làmina d'aigua dels dipòsits d'Abrera i Font Santa i de l'envelliment de la canonada, el seu cabal màxim pot situar-se entre 5,23 m³/segon i 8,77 m³/segon. L'Entitat és titular de la concessió d'un cabal d'1,75 m³/segon, ampliable a 2,04 m³/segon, d'aigües captades a la Planta d'Abrera. La capacitat màxima actual d'Abrera és de 3 m³/segon dels quals una part van als municipis que s'abasteixen directament des de la Planta, de forma que, com a màxim, pot subministrar al sistema 2,40 fins a 2 m³/segon. A petició de l'Entitat, la Junta d'Aigües té pendent d'emetre una resolució que reguli els cabals subministrats.

L'esborrany d'aquesta resolució, facilitat a la Sindicatura pel president de la Junta d'Aigües (òrgan competent d'acord amb els articles 6.1.a) i 15 del text refós de la Llei reguladora de l'Administració Hidràulica de Catalunya, aprovat per Decret

legislatiu 1/1988, de 28 de gener) preveu "destinar amb caràcter preferent d'un cabal mínim de 36.000 m³/dia procedents de l'ETAP d'Abrera a l'abastament de les poblacions de la conurbació de Barcelona i comarques compreses dins de la seva zona d'influència mitjançant l'artèria C.75-55 Abrera -La Font Santa" així com que "sempre que sigui necessari per a compensar la reducció que, per qualsevol causa, es produeixi en els cabals disponibles per l'abastament de les poblacions del mateix àmbit territorial, el cabal esmentat es podrà ampliar fins al cabal corresponent a la màxima producció de l'ETAP d'Abrera, equivalent a un cabal mig de 2 m³/s, i amb la limitació que imposin a la captació del cabal les necessitats ambientals del riu i dels aquífers situats aigües avall".

L'inici del subministrament ha significat per a Sogemasa una important reconversió interna, ja que el personal que abans realitzava tasques administratives és l'encarregat de donar cobertura al centre de telecomandament durant el temps que la instal·lació està en servei a més de realitzar d'altres tasques a l'empresa. Les sis persones implicades tenen establert un sistema de torns per donar cobertura al servei. La dotació actual és suficient per cobrir el servei durant 24 hores. Per tant, el possible augment dels cabals subministrats no suposaria un increment de personal.

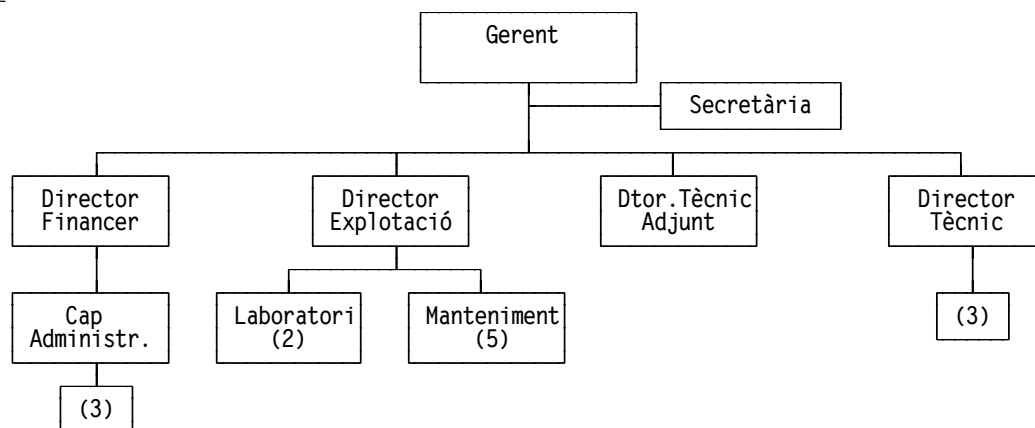
Paral·lelament a l'inici del servei va finalitzar el règim de subministrament d'emergència als municipis que el rebien, per la qual cosa Sogemasa va deixar de percebre l'import que carregava per aquest concepte (vegi's apartat 2.5.1).

Amb l'acabament de les obres, Sogemasa va deixar d'ingressar el percentatge per direcció d'obra que carregava a l'Entitat.

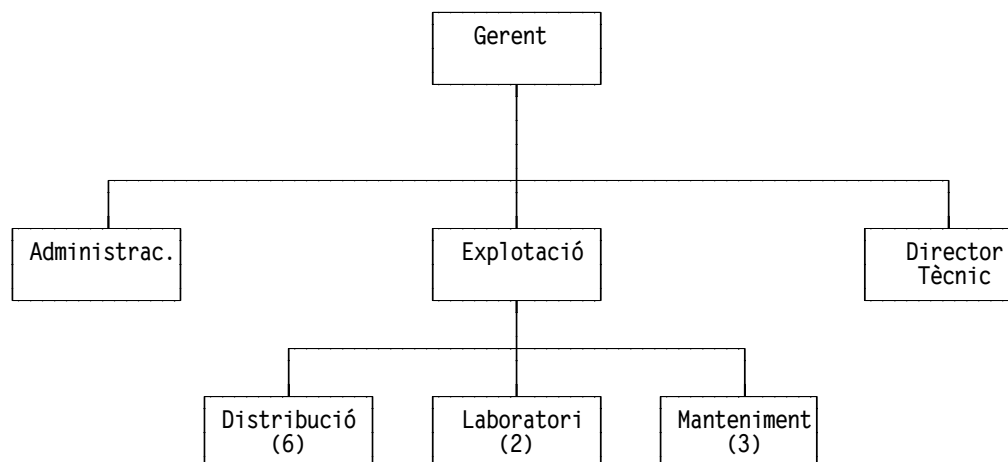
1.2.4. Organigrama

A continuació es presenta l'organigrama funcional de la Societat de l'any 1995 i l'actual (gener 1997), ja que ha sofert canvis importants com a conseqüència del canvi de l'activitat exercida, en passar d'una situació de gestió d'obra a una d'explotació del sistema.

1995

ACTUAL

Nota: Els números entre parèntesi indiquen el nombre de persones de cada secció o departament.

1.2.5. Òrgans rectors

D'acord amb l'article 7 dels seus Estatuts, els òrgans rectors de la Societat són la Junta General, el Consell d'Administració i la Gerència.

- La Junta General està constituïda pel Consell Metropolità de l'Entitat.
- El Consell d'Administració ha d'estar format per un mínim de cinc i un màxim de nou membres. La Junta General del 21.12.95 va nomenar el Consell d'Administració format pels membres següents:

President: Il·lm. Sr. Manuel Hernández i Carrera

Consellers: Il·lm. Sr. Antonio Robles i Serrano
Il·lm. Sr. Carles Ferré i Cuscó
Il·lm. Sr. Agustí Marina i Pérez
Il·lm. Sr. José Antonio Molina i Flores
Sr. Lluís Resinès i Julià
Sr. Josep Mª Vegara i Carrió (*)
Sr. Jaume Solà i Campmay
Sr. Ramon Seró i Esteve

(*) Ha estat substituït per l'Il·lm Sr. Jaume Monfort i Heras el 18.12.96

Secretari no conseller: Sr.F.Xavier Amorós i Corbella

A més, hi assisteixen com a observadors no consellers:

Il·lm. Sr. Lluís Tejedor i Ballesteros
Il·lm. Sr. Celestino Corbacho i Chaves
Sr. Jordi Cornet i Serra
Sra. Cristina Carreras i Brugada

1.2.6. Normativa aplicable

- Reglament de serveis de les corporacions locals, de 13 de juny de 1995.
- Llei 7/85, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local.
- Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, pel qual s'aprova el text refòs de les disposicions vigents en matèria de règim local.
- Llei 8/87, de 15 d'abril, municipal i de règim local a Catalunya.
- Llei 39/88, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.
- Reial decret legislatiu 500/1990, de 20 d'abril, pel qual es desplega el capítol 1r del títol 6è de la Llei reguladora de les hisendes locals.
- Llei 4/1990, de 9 de març, d'ordenació de l'abastament d'aigua a l'àrea de Barcelona.
- Reial decret 1564/1990, 22 de desembre, pel qual s'aprova el text refòs de la Llei de societats anònimes.
- Pla general de comptabilitat de 20 de desembre de 1990.
- Normativa fiscal general.
- Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol.

2. FISCALITZACIÓ

2.1. INFORME D'AUDITORIA. CONTROL FINANCER

2.1.1. Informe d'auditoria

La Junta General Extraordinària de 17 de desembre de 1992 va nomenar auditors de la Societat l'empresa Audiec-Checkaudit per al període 1993-1995. Amb data 26 de febrer de 1996 aquesta empresa va emetre l'informe de conformitat d'auditoria corresponent a l'exercici 1995 amb la següent incertesa:

"En els comptes anuals que presenta la Societat es reflecteixen determinats saldos deutors i creditors a llarg termini per 33.236 i 1.171 milers de pessetes, respectivament, la recuperabilitat i exigibilitat dels quals està en funció de les negociacions i gestions que en el futur es portin a terme."

2.1.2. Control financer

Amb data 11 de juny de 1996 l'interventor de l'Entitat va emetre informe de control financer de Sogemasa corresponent a l'exercici 1995, amb les conclusions següents:

"1.- Hi ha alguns detalls dels Estats financers i de l'informe d'auditoria corresponen que ens semblen dubtosos i hauran d'ésser objecte d'un estudi posterior.

2.- Els estats financers confirmen que la situació actual de SOGEMASA, no posada en marxa del tub 2,40, està comportant greus problemes financers a l'empresa que estant essent suavitzats per l'Entitat. Cal, doncs un estudi de la viabilitat de l'empresa i una possible nova definició de la seva principal activitat."

Amb data 4.10.96 l'interventor de l'Entitat va emetre l'informe sobre el Compte general de l'Entitat en què fa constar el següent:

" Sobre la comptabilitat de Sogemasa (i de manera indirecta sobre la seva gestió) la Intervenció va emetre un "1r. Informe d'Intervenció". Amb posterioritat, s'ha produït el subministrament normal d'aigua en alta a la SGAB i a una sèrie de municipis i a la inspecció de la comptabilitat de l'Empresa per a aquesta Intervenció segons dues actes que s'uneixen a l'expedient. Aquests fets obliguen a introduir dues matisacions a aquell primer informe:

1. La finalitat de la construcció de la canonada de secció 2,40 i del macrodipòsit final es compleix satisfactòriament. Això fa raonable la continuïtat de Sogemasa, encara que es mantingui suspès (fins quan?), malgrat la nota adversa de l'Intervenció el Recàrrec del Cànon d'infraestructures Hidràuliques.

2. El grau de confiança de la Intervenció en els estats comptables de Sogemasa ha millorat de tal manera que considera que les observacions formulades en el 1r informe (que seran objecte de comprovació) no obsten l'aprovació dels comptes de Sogemasa (que ja ho han estat per la seva Junta General, constituïda pels mateixos integrants del Consell Metropolità).

La Intervenció informa, doncs, favorablement els comptes de Sogemasa, malgrat que es reserva obtenir explicacions en relació a les reserves formulades al 1r. informe."

2.1.3. Control intern

El control de totes les operacions de l'empresa per part del gerent, la supervisió exercida pel Cap d'administració sobre totes les transaccions financeres així com els procediments administratius i comptables existents fan que el control intern es pugui qualificar d'adequat.

2.2. ESTATS FINANCERS

A continuació es presenta el balanç de situació de la Societat a 31.12.95 i el compte de pèrdues i guanys corresponent a l'exercici 1995, que van ésser aprovats per la Junta General del 13.6.96. També es presenten, a efectes comparatius, els corresponents a 1994:

BALANÇ A 31.12.95

ACTIU	31.12.94	31.12.95
Immobilitzat immaterial	760	642
Immobilitzat material	84.080	78.688
Deutors a llarg termini	66.937	90.187
Total immobilitzat	151.777	169.517
Existències	1.306	370
Deutors	460.325	354.655
Inv. financ. temporals	46	31
Tresoreria	52.699	5.310
TOTAL ACTIU	666.153	529.883

Xifres en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

PASSIU	31.12.94	31.12.95
Fons propis	37.359	37.679
Ing. a distr. en diversos exerc.	711	195
Creditors a llarg termini	53.422	1.543
Deutes amb ent. de crèdit	240.846	100.682
Creditors comercials	321.651	376.564
Admons. Públiques	8.164	9.483
Remun. pendents de pagament	4.000	3.737
Total creditors a curt termini	574.661	490.466
TOTAL PASSIU	666.153	529.883

Xifres en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS , EXERCICI 1995

	31.12.94	31.12.95
Import net de la xifra de negocis	1.370.602	746.339
Subvencions a l'explotació	0	30.000
Total ingressos d'explotació	1.370.602	776.339
Consums d'explotació	1.175.955	605.377
Despeses de personal	136.943	127.463
Dotacions amortitzacions	10.896	7.820
Variacions de provisions	9.028	0
Altres despeses d'explotació	53.331	30.865
Total despeses d'explotació	1.386.153	771.525
Resultat d'explotació	(15.551)	4.814
Ingressos financers	14.067	1.172
Despeses financeres	3.896	9.286
Resultat financer	10.171	(8.114)
Ingressos extraordinaris	5.979	4.678
Despeses extraordinàries	316	1.058
Resultat extraordinari	5.663	3.620
Resultat de l'exercici	283	320

Xifres en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

2.3. ACTIU**2.3.1. Immobilitzat material**

L'evolució de l'immobilitzat material i de l'amortització acumulada l'exercici 1995 és la següent:

IMMOBILITZACIONS MATERIALS	Saldo 31.12.94	Altes	Baixes	Saldo 31.12.95
Edificis i altres construccions	71.337	-	-	71.337
Instal·lacions tècniques i maquin.	15.102	447	-	15.549
Mobiliari i estris	8.900	-	-	8.900
Elements de transport	4.937	-	-	4.937
Equips procés informació	15.252	2.225	(4.017)	13.460
Altres immobilitzat	14.226	-	(317)	13.909
TOTAL	129.754	2.672	(4.334)	128.092

AMORTITZACIÓ ACUMULADA	Saldo 31.12.94	Altes	Baixes	Saldo 31.12.95
Edificis i altres construccions	(8.417)	(1.427)	-	(9.844)
Instal·lacions tècniques i maquin.	(7.549)	(1.677)	-	(9.226)
Mobiliari i estris	(5.137)	(1.099)	-	(6.236)
Elements de transport	(2.376)	(790)	194	(2.972)
Equips procés informació	(10.067)	(1.816)	3.375	(8.508)
Altres immobilitzat	(12.128)	(665)	175	(12.618)
TOTAL	(45.674)	(7.474)	3.744	(49.404)
Immobilitzat net	84.080	(4.802)	(590)	78.688

Imports en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

La Societat disposa d'un inventari actualitzat d'immobilitzat i amortitza els diferents elements de forma individualitzada.

El compte d'Edificis i altres construccions inclou el cost de compra de dos pisos on es van instal·lar les antigues oficines de la Societat a Barcelona, que actualment són buits. L'any 1994 es van traslladar les oficines al dipòsit de la Font Santa a Sant Joan Despí.

La dotació d'amortització es fa seguint un criteri lineal en funció de la vida útil dels diferents elements. Els percentatges aplicats són els següents:

	PERCENTATGE
Edificis i altres construccions	2
Instal·lacions tècniques i maquinària	10
Elements de transport	20
Mobiliari i estris	10
Equips procés d'informació	20 - 25
Altres immobilitzat material	10

2.3.2. Deutors a llarg termini

La composició dels deutors a llarg termini és la següent:

	Milers PTA
SGAB	1.046
Ajuntament de El Papiol	2.298
Entitat (IVA)	5.341
EMSHTR (St. Vicenç dels Horts)	53.607
Junta d'Aigües	27.895
TOTAL	90.187

El deute de SGAB és un net entre els imports facturats per Sogemasa des de setembre de 1993 fins a desembre de 1995 pel subministrament d'emergència a les poblacions de Pallegà i El Papiol (vegi's 2.5.1) per import de 33,45 MPTA, i el cost de les obres de construcció de la canonada a ambdós municipis que van ésser realitzades per SGAB i facturades a Sogemasa, per import de 32,4 MPTA. Sogemasa va realitzar una compensació unilateral d'aquests saldos que SGAB no ha acceptat, ja que no està d'acord en pagar les factures pel subministrament d'emergència.

El deute de l'Entitat per IVA és generat per la diferència entre el tipus impositiu de l'IVA en el moment de la factura i el del moment de pagament. L'Entitat va interposar recurs contenciós administratiu davant del TSJC contra el Tribunal Econòmic Administratiu Regional de Catalunya per considerar que el tipus d'IVA que havia de satisfer a Sogemasa era l'aplicable en el moment de la factura i no en el moment del pagament. El TSJC va dictar sentència favorable a l'Entitat el 24.10.96, per la qual cosa Sogemasa registrarà aquest deute com a pèrdua l'exercici 1996 i haurà d'iniciar els tràmits per a la seva recuperació davant l'Hisenda pública.

El deute de l'Entitat per la canonada de St. Vicenç dels Horts s'originà l'any 1994 com a conseqüència de la signatura d'un conveni entre l'Entitat, Sogemasa i l'Ajuntament de St. Vicenç dels Horts en què l'Entitat se subrogava en el deute que mantenia l'esmentat Ajuntament amb Sogemasa per un concert d'assistència tècnica per al subministrament d'aigua potable signat l'any 1992. Malgrat això, a 31.12.95 l'Entitat no havia reconegut aquest deute. Segons la Societat aquest deute ha estat inclòs en el pressupost de l'Entitat de l'any 1997.

El deute de la Junta d'Aigües s'originà l'any 1988 en traspasar-se la Planta d'Abrera de Sogemasa a la Junta d'acord amb la Llei 7/87 i amb el Decret 5/1988. Com a conseqüència del traspàs, la Junta s'havia de fer càrrec de tot el personal, contractes i factures. El deute es compon de factures que Sogemasa va pagar però que, segons la Societat, corresponen al període en què la propietat ja era de la Junta d'Aigües. La Junta sols reconeix un deute de 0,89 MPTA. A l'octubre de 1995 la Societat va interposar recurs contenciós-administratiu davant el TSJC. D'acord amb la informació facilitada pel Departament Jurídic de l'AMB aquest recurs es troba en període de prova documental.

2.3.3. Deutors a curt termini

La seva composició és la següent:

	Milers PTA
Clients per vendes	322.945
Deutors diversos	31.254
Personal	456
TOTAL	354.655

Del saldo de clients per vendes 305,7 MPTA corresponen a l'Entitat. D'aquest total, factures per import de 36 MPTA no havien estat conformades per l'Entitat a 31.12.95. Una factura per import de 7,57 MPTA no va ésser acceptada per l'Entitat i es registrarà com a pèrdua l'exercici 1996.

Del saldo de Deutors diversos 30 MPTA és el deute de l'Entitat per la subvenció a l'explotació de l'exercici 1995, atorgada pel Consell Metropolità de l'Entitat de 30.11.95.

2.4. PASSIU**2.4.1. Fons propis**

L'evolució dels Fons propis de la Societat durant l'exercici 1995 és la següent:

	CAPITAL SUBSCRIT	RESERVA LEGAL	ALTRES RESERVES	PÈRDUES I GUANYES	TOTAL
31.12.94	30.000	6.000	1.076	283	37.359
Distrib. resultat 94			283	(283)	
31.12.95	30.000	6.000	1.359	320	37.679

Xifres en milers de PTA

El capital social fundacional de 2 MPTA va ésser ampliat fins a 30 MPTA el 18.12.90 amb càrrec a les reserves voluntàries de la Societat.

A 31.12.95 el capital estava representat per 2.000 accions nominatives de 15.000 PTA cadascuna totalment subscrites i desemborsades per l'Entitat que n'és l'únic accionista i no pot transferir-les ni destinar-les a d'altres finalitats.

La Junta General ordinària del 13.6.96 va acordar aplicar el resultat de l'exercici 1995 íntegrament a reserves voluntàries.

2.4.2. Deutes amb entitats de crèdit

El desglossament del deute amb entitats de crèdit i les característiques dels diferents préstecs que el componen es presenten a continuació:

	Import inicial	Import disposat	Venciment final	Tipus d'interès	Import a curt termini
Banc de Comerç	150.000	362	30.12.95	9,56 inicial; renovacions trimestrals	362
Banco Luso Español	100.000	98.613	5.1.96	Mibor a 3 mesos + 0,4%	98.613
Banco Exterior	100.000	0	31.12.95	Mibor a 3 mesos + 0,5%	0
Interessos a pagar					1.707
TOTAL	350.000	98.975			100.682

Imports en milers de PTA

Totes les pòlisses de crèdit van ésser renovades el gener de 1996.

2.4.3. Creditors comercials

Del saldo d'aquest epígraf de 376,56 MPTA, 358,56 MPTA corresponen a deutes amb els constructors i instal·ladors de la 2,40 i del dipòsit de la Font Santa.

2.4.4. Administracions públiques

Aquest epígraf recull el deute amb Hisenda per IRPF i IVA del mes de desembre de 1995 i amb la Seguretat Social pel mateix període, que van ésser ingressats el gener de 1996.

2.5. INGRESSOS**2.5.1. Import net de la xifra de negocis**

El desglossament de la xifra de negocis de la Societat és el següent:

	Milers PTA
Vendes	4.864
Vendes d'aigua en alta	18.423
Vendes prestació de serveis	579.825
Vendes explotació en alta	67.283
Vendes obres auxiliars	75.944
TOTAL	746.339

- Vendes

Recull l'import facturat a l'Entitat per les despeses d'advocat del contenciós entre l'Entitat i l'Ajuntament de Sant Joan Despí (vegi's 2.6.3).

- Vendes d'aigua en alta

Aquest compte recull l'import facturat pel subministrament d'emergència a diversos municipis del Baix Llobregat que, degut al període de sequera, no van poder utilitzar els seus pous. La Societat facturava un recàrrec de 6,94 pta/m³ en concepte de servei de subministrament d'emergència per compensar els sobre costos que suposava l'abastament a aquests municipis (cloració, personal, control, etc) degut a les condicions desfavorables d'explotació que els petits cabals ocasionen a la infraestructura. Aquest recàrrec era aplicat per Sogemasa sense que existís una base clara per fer-ho, ja que no va ésser aprovat per l'Entitat. La Comissió de Govern de l'Entitat en sessió del 7 de març de 1996 va adoptar l'acord de "Restar assabentada" de la facturació realitzada per Sogemasa pel subministrament d'emergència. Aquest preu coincideix amb l'establert a l'Ordenança fiscal reguladora de la Taxa de servei de xarxa secundària aprovada pel Consell Metropolità de l'Entitat de 30.12.93. Tanmateix, aquesta taxa havia de substituir la de la TCGS. Malgrat això, els municipis de referència van haver d'abonar la TCGS i el recàrrec per servei de subministrament mentre va durar el subministrament d'emergència (fins a l'agost de 1996).

- Vendes prestació de serveis

Aquest compte recull majoritàriament els imports facturats a l'Entitat per obres de la 2,40 i inclou un 9% en concepte de direcció d'obra carregat sobre la part d'inversió, no sobre la part d'assistència tècnica. Aquest percentatge va ésser aprovat pel Consell metropolità de l'Entitat en sessió del 30.11.95. L'import total facturat per direcció d'obra l'any 1995 va ésser de 41,13 MPTA. Aquest import és el que realment és ingrés per a Sogemasa, ja que pel que fa a l'import de les obres, Sogemasa era un gestor que operava en nom de l'Entitat i el seu import en realitat no era ni un ingrés ni una despesa per a la Societat.

- Vendes explotació en alta

Són els imports facturats a l'Entitat per les despeses produïdes per "l'explotació de la xarxa secundària d'abastament d'aigua potable" i inclou despeses de laboratori, personal de control de la xarxa, estudis, manteniment, reparacions, etc.

- Vendes obres auxiliars

Recull els imports facturats a l'Entitat per obres de tipus elèctric, laboratori, connexions, telecomandament, etc.

2.5.2. Subvencions a l'explotació

El Consell metropolità de l'Entitat va acordar en sessió del 30.11.95 atorgar una subvenció d'explotació de 30 MPTA a Sogemasa.

2.6. DESPESES**2.6.1. Consums d'explotació**

Inclou, entre d'altres, els imports següents:

	Milers PTA
Obres en la 2,40 i dipòsit de la Font Santa	585.255
Servei de vigilància i seguretat	12.883
Servei de neteja	4.484
Altres	2.755
TOTAL	605.377

La major part de les "Obres en la 2,40 i dipòsit de la Font Santa" correspon a imports que van ser facturats a l'Entitat i que, com ja s'ha explicat a l'apartat 2.5.1 en realitat no són despeses de Sogemasa.

Seria més adient classificar el cost dels serveis de vigilància i neteja dins l'epígraf "Altres despeses d'explotació" en lloc de fer-ho com a "Aprovisionaments".

2.6.2. Despeses de personal

Es desglossa en:

	Milers PTA
Sous i salaris	104.418
Seguretat social	23.045
TOTAL	127.463

La plantilla mitjana de l'any 1995 va ésser de 20 persones, distribuïdes per categories en la forma següent:

	Nombre mig de treballadors
Gerència	1
Direcció tècnica	2
Direcció financera	1
Enginyer industrial	1
Llicenciat químiques	1
Cap d'administració	1
Geòleg	1
Delineants	2
Oficials administratius	5
Oficials de manteniment	2
Subcapatàs	1
Auxiliars	2
TOTAL	20

En l'actualitat la plantilla està formada per 15 persones.

2.6.3. Altres despeses d'explotació

Es desglossen en:

	Milers PTA
Manteniment i conservació	3.092
Assessories	8.618
Auditoria	1.679
Assegurances	2.372
Serveis bancaris	1.073
Publicitat i propaganda	2.091
Electricitat	5.272
Altres despeses	6.668
TOTAL	30.865

Dins del compte d'Assessories hi ha 4,6 MPTA que corresponen als honoraris de l'advocat que porta el litigi següent:

L'Entitat va adquirir a l'INCASOL els terrenys on se situa el dipòsit de la Font Santa per 82,5 MPTA. L'Ajuntament per creure que era ell el propietari dels terrenys i qui els havia de vendre ha interposat un recurs de nul·litat d'aquesta compravenda davant la Sala del Contenciós del TSJC, que va dictar sentència en contra de l'Ajuntament. Actualment es troba pendent de sentència el recurs presentat per l'Ajuntament davant la Sala del Contenciós del Tribunal Suprem.

Per un acord entre l'Entitat i l'Ajuntament, SOGEMASA paga aquestes despeses d'advocat les quals finalment són facturades a l'Entitat.

Dins el mateix compte hi ha 14 factures per un import total de 2,37 MPTA d'honoraris per assessoria tècnica d'un enginyer tècnic amb el qual no hi havia contracte de prestació de serveis.

2.7. PRESSUPOST

El pressupost de la Societat per a l'exercici 1995, que va ésser aprovat pel Consell d'Administració del 22.11.94, és el següent:

DESPESES	Milers PTA
Material d'oficina	3.600
Material de laboratori	2.400
Manteniment/ materials	34.129
Assessories diverses	5.000
Assegurances	12.500
Publicitat/ Desp. repres.	1.500
Subministraments	30.650
Tributs	1.000
Personal	155.973
Financeres	53.204
Altres despeses	8.000
Amortitzacions	11.000
TOTAL	318.956

INGRESSOS	Milers PTA
Laboratori	8.000
Prestació de serveis	11.500
Direcció d'obra	29.000
Tarifa xarxa secundària	273.575
TOTAL	322.075

Al pressupost no es considera com a ingrés ni com a despesa l'import de les certificacions d'obra que Sogemasa rep i envia a l'Entitat.

Els ingressos per tarifa xarxa secundària es van calcular suposant un preu de 6,94 pta/m³ i uns cabals subministrats d'1,25 m³/s, cosa que en la realitat no va ocórrer.

Les xifres reals d'ingressos per direcció d'obra van ser superiors a les previstes,

mentre que la majoria de despeses reals (personal, financeres, altres despeses d'explotació) van ser inferiors a les pressupostades.

2.8. FETS POSTERIORIS

2.8.1. Estats financers a 31.12.96

ACTIU	31.12.96
Immobilitzat immaterial	537
Immobilitzat material	71.580
Total immobilitzat	72.117
Deutors a llarg termini	81.502
Existències	114
Deutors	472.677
Tresoreria	9.660
Inversions financ.temporals	16
TOTAL ACTIU	636.086

PASSIU	31.12.96
Fons propis	38.078
Creditors a llarg termini	1.543
Deutes amb ent. de crèdit	214.960
Creditors comercials	368.646
Admons. Públiques	9.271
Remun. pendents de pagament	3.588
TOTAL PASSIU	636.086

Xifres en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

Nota: Aquests estats no han estat fiscalitzats per la Sindicatura. Han estat formulats pel Consell d'Administració. En el moment de la redacció d'aquest informe no s'havien presentat a la Junta General per a la seva aprovació.

	31.12.96
Import net de la xifra de negocis	391.735
Subvencions a l'explotació	76.000
Total ingressos d'explotació	467.735
Consums d'explotació	284.895
Despeses de personal	121.175
Dotacions amortitzacions	7.748
Variacions de provisions	10.551
Altres despeses d'explotació	25.379
Total despeses d'explotació	449.748
Resultat d'explotació	17.987
Ingressos financers	226
Despeses financeres	(18.245)
Resultat financer	(18.019)
Ingressos extraordinaris	547
Despeses extraordinàries	(116)
Resultat extraordinari	431
Resultat de l'exercici	399

Xifres en milers de PTA

Font: Comptes anuals de la Societat

Nota: Aquests estats no han estat fiscalitzats per la Sindicatura. Han estat formulats pel Consell d'Administració. En el moment de la redacció d'aquest informe no s'havien presentat a la Junta General per a la seva aprovació.

2.8.2. Futur de la Societat

Els ingressos futurs de la Societat depenen fonamentalment de les subvencions de l'Entitat, de la facturació dels seus serveis i d'un conjunt de variables, entre les quals hi ha les següents:

- Nivell d'utilització de la canonada. Actualment s'està negociant amb ATLL i la SGABI l'ampliació dels cabals subministrats. Tanmateix, el màxim que en l'actualitat pot subministrar la Planta d'Abrera és de 3 m³/s, dels quals una part s'han de servir a d'altres xarxes secundàries; la quantitat màxima que Abrera pot subministrar al sistema 2,40 és de 2 m³/s, volum que està molt lluny de la capacitat màxima del sistema de 5,8 m³/s.
- Ampliació de la Planta d'Abrera i connexió Abrera-Cardedeu

D'acord amb la informació facilitada per Sogemasa i per la Junta d'Aigües, l'entrada en funcionament de l'embassament de la Llosa de Cavall, actualment en construcció, permetrà el subministrament d'un cabal regulat d'entre 4 i 5 m³/s addicionals a la Planta d'Abrera, la capacitat de la qual es podrà augmentar fins a 9 m³/s. D'aquesta forma es podrà utilitzar més aigua del Llobregat a través de la 2,40 i així estalviar aigua del Ter que podrà quedar emmagatzemada als embassaments de Sau i Susqueda, sempre que els règims pluviomètrics i la demanda ho permetin.

Per la seva part, la connexió entre les Plantes d'Abrera i Cardedeu possibilitarà la utilització òptima dels recursos d' ambdós rius.

- Nivell d'utilització de la Planta de captació de la SGAB a Sant Joan Despí, ja que el subministrament a través de la 2,40 substituiria una part de la captació realitzada en aquesta Planta, que l'any 1995 va ésser de 88,92 hm³.
- Consum d'aigua. Com que el finançament de l'explotació del sistema és part dels ingressos derivats de la TCGS, que es carreguen linealment sobre el consum d'aigua, resulta que el nivell de consum incideix directament sobre la recaptació per part de l'Entitat. Si la recaptació per TCGS no és suficient per a cobrir el cost de la inversió i de l'explotació, l'Entitat haurà d'aportar recursos procedents d'altres fonts d'ingressos per cobrir les despeses de la inversió i de l'explotació del sistema. En aquest sentit, és molt important l'efecte que té l'increment de cost experimentat per la inversió (10.900 MPTA previstos segons el Programa Integrat d'obres hidràuliques i 16.859 MPTA de cost final). Segons informació de la Gerència de la Societat, s'està negociant amb l'Entitat la redacció d'un conveni que reguli els ingressos que ha de percebre Sogemasa per l'explotació.
- Adaptació de l'estructura de la Societat a la situació d'explotació real i prevista a mig termini.
- La nova llei sobre l'aigua, actualment en fase d'estudi.

3. CONCLUSIONS: OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

3.1. OPINIÓ SOBRE ELS ESTATS FINANCERS

En opinió de la Sindicatura de Comptes els estats financers de Sogemasa corresponents a l'exercici fiscalitzat de 1995 representen raonablement la seva situació financeropatrimonial a 31.12.95 i els resultats obtinguts l'exercici 1995.

3.2. OPINIÓ SOBRE EL CONTROL INTERN

En opinió de la Sindicatura de Comptes el control intern de la Societat és adequat.

3.3. OPINIÓ SOBRE LEGALITAT

No s'han trobat excepcions en el compliment de la legalitat que és aplicable a la Societat.

3.4. CONCLUSIONS SOBRE L'ACTIVITAT DE LA SOCIETAT

A través de Sogemasa, l'Entitat ha dut a terme la construcció de la conducció Abrera - Sant Joan Despí de 22 qm de llargada i 2,40 m. de diàmetre i del dipòsit de la Font Santa, situat a aquesta localitat amb una capacitat de 116.000 m³. El potencial de la canonada és de 5,8 m³/s. mentre que actualment hi passa 1 m³/s durant 61 hores per setmana. La infrautilització de la canonada és conseqüència de l'existència de dues plantes de captació i tractament, la d'Abrera i la de Sant Joan Despí, que per sí mateixes són suficients per a cobrir les necessitats actuals i per tant, tota l'aigua que se subministra a través de la 2,40 és menys aigua captada a Sant Joan Despí. D'altra banda, la planta d'Abrera pot subministrar com a màxim 2 m³/s al sistema 2,40. Actualment s'està a l'espera d'una resolució de la Junta d'Aigües que reguli els cabals subministrats des de cada una de les fonts i, per tant, la utilització de la 2,40. L'esborrany d'aquesta resolució preveu destinar a la 2,40 un cabal mínim de 36.000 m³/dia que es podran ampliar fins a 2 m³/s (màxima capacitat de l'ETAP d'Abrera) sempre que sigui necessari.

De cara al futur, les decisions que es prenguin sobre l'augment de capacitat d'Abrera, connexió Abrera-Cardedeu i la utilització dels cabals del Ter i del Llobregat incidiran en el nivell d'utilització del sistema 2,40, el qual ha de ser una peça clau del sistema Ter-Llobregat i del concepte de garantia de subministrament, així com per realitzar les altres tasques pròpies de l'activitat de l'empresa.

La situació actual de Sogemasa és una situació de transició des d'una etapa de gestió de l'obra a una altra d'explotació del sistema.

Aquest canvi ha significat una reconversió interna de la Societat, que en la situació actual compta amb una plantilla suficient per donar servei durant 24 hores, cosa que la Societat espera portar a terme un cop la Junta d'Aigües hagi pres la resolució corresponent, així com per realitzar les altres tasques pròpies de l'activitat de l'empresa.

Cal recordar que aquesta explotació consisteix en el transport de l'aigua procedent de la Planta d'Abrera (que és propietat d'ATLL) fins a Sant Joan Despí i que és

aquest ens i no Sogemasa qui factura l'aigua als distribuïdors domiciliaris. Totes les despeses de Sogemasa, tant les directament relacionades amb l'explotació del sistema 2,40 com les pròpies de l'estructura de la Societat es financen a través dels fons rebuts de l'Entitat, part per facturació i part per subvenció, la qual, per la seva part, els ha d'obtenir de la recaptació de la TCGS. Cal assenyalar que el cost anual aproximat actual d'explotació del sistema és d'uns 200 MPTA, que en anys futurs s'incrementarà ja que augmentarà la despesa en manteniment i conservació a més dels increments en altres despeses, com ara les de personal, motivades per les variacions de l'IPC. A més a més, s'hi han d'afegir els costos d'amortització de la infraestructura i els financers de finançament de la inversió, que són suportats directament per l'Entitat.

3.5. RECOMANACIÓ SOBRE EL MANTENIMENT DE LA FORMA SOCIAL DE SOCIETAT ANÒNIMA

Tenint en compte que la Societat no realitza una activitat empresarial strictu sensu, ja que no manté relacions comercials amb tercers com a clients, sinó que gestiona un servei per compte de l'Entitat i que rep d'aquesta els seus ingressos ja sigui en forma de subvenció o en forma de facturació dels seus serveis, cal fer una reflexió profunda sobre si el manteniment de la Societat com a tal és la forma més convenient de gestió del servei, màxim si es considera, a més, que les amortitzacions de la inversió i les despeses financeres són suportades directament per l'Entitat.

3.6. RECOMANACIÓ SOBRE FACTURACIÓ DELS SERVEIS

Independentment de la recomanació anterior, recomanem també que en el futur els costos del servei que fa SOGEMASA, tant el d'explotació i manteniment del sistema com el d'estructura de la Societat, siguin facturats en la seva totalitat a l'Entitat.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present informe de fiscalització va ser tramès a SOGEMASA.

La resposta literal de SOGEMASA una vegada conegut l'informe, ha estat la següent:

"Sindicatura de Comptes de Catalunya
Sr. Manuel Cardeña i Coma
Síndic.
Plaça de Catalunya, 20
08002 Barcelona

Barcelona, 25 d'abril de 1997

Senyor,

En relació al seu projecte d'informe de fiscalització, de referència 40/96-A, referit a aquesta Societat, exercici 1995, als efectes previstos a l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, i en el tràmit d'al·legacions sobre el contingut de l'esmentat projecte d'informe, mitjançant la present passo formular-ne les següents:

Primera.- En el que fa a les conclusions del projecte d'informe de referència (en endavant, l'informe) contingudes en els epígrafs 3.1, 3.2 i 3.3 i referides als estats financers, el nivell de control intern i compliment de la legalitat aplicable, és procedent remarcar-ne l'opinió favorable de la Sindicatura de Comptes.

Segona.- Pel que fa a l'epígraf 3.4 de l'informe, denominat "Conclusions sobre l'activitat de la Societat", malgrat la finalitat de fiscalització comptable que constitueix l'activitat fonamental d'aquesta Sindicatura, en el mateix s'hi posa de manifest una infrautilització de la canonada explotada per SOGEMASA. Sobre aquest punt cal, en opinió d'aquesta Societat, remarcar que d'aquest baix nivell d'utilització en el moment actual no se n'ha de desprendre cap repar a la seva utilitat ja que el raonament de la utilitat de la canonada no ha de ser tan numèric com conceptual.

Aquesta instal·lació és una peça clau en el funcionament del sistema Ter-Llobregat en la mesura que possibilita una política global d'abastament a l'àrea metropolitana de Barcelona des de les fonts, que es pot concretar en

a) Major utilització del Llobregat respecte del Ter, cosa que permet mantenir aigua embassada provinent d'aquest darrer riu que gaudeix d'una major capacitat d'acumulació de cabals.

b) Millora del rendiment energètic del conjunt Cardedeu-Abrera-Sant Joan Despí, donat que l'ús de la canonada comporta estalvi d'electricitat en situar l'aigua a la cota 55 respecte de la que prové de Sant Joan Despí.

c) Permet subministrar des d'Abrera de dia i, de nit, des de Trinitat i Sant Joan Despí, en el moment de menor cost de l'energia elèctrica.

Així mateix, es considera convenient remarcar que el dimensionament de la canonada, és coherent amb les previsions de consum d'aigua a la zona abastada que es preveuen en el Pla Hidrològic de les conques Internes de Catalunya, aprovat pel Parlament de Catalunya. La situació actual de consum respecte de la disponibilitat de cabals fa possible un baix grau d'utilització dels seus cabals, però el llarg període de vida útil d'aquest tipus d'instal·lacions i les projeccions d'increment de consum fan raonable la seva dimensió.

El Programa d'Obres Hidràuliques del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya contempla les instal·lacions gestionades per SOGEMASA en les dimensions projectades per l'Entitat Metropolitana. Així mateix, contempla la interconnexió de les plantes de Cardedeu i Abrera mitjançant una canonada de 3 metres de diàmetre -front als 2,40 metres de diàmetre de la canonada que gestiona SOGEMASA- amb la finalitat de portar aigua provinent del Ter cap a la zona del Llobregat, que seria subministrada a través de la nostra instal·lació. Aquest dimensionament de la portada d'aigües a la zona metropolitana des del Ter és inclús superior al projectat per l'Entitat Metropolitana en el seu dia que es contempla en l'annex d'obres de la Llei 4/1990 d'abastament d'aigües a l'àrea de Barcelona.

No es pot inferir, per tant, que del baix nivell d'utilització actual de la canonada respecte de la seva capacitat, que la seva dimensió no sigui pertinent.

Tercera.- Comentaris específics.

punt 1.2.3.1. (p.12) "completar la connexió de les conduccions principals procedents de la Planta d'Abrera amb les de la Planta de Cardedeu" llei 4/1990. Cal dir aquí que la connexió prevista per la dita llei és mitjançant una xarxa secundària A, Artèria cota 180, diàmetre 1.600. La llei només contempla aquesta connexió i no l'altra (Abrera-Cardedeu) dibuixada en el plànol de l'annex 5.1.

punt 1.2.3.5. (Pàg.16) Quan parla de la reconversió de SOGEMSA cal remarcar que a més de l'explotació i manteniment de la infraestructura, la Societat realitza també altres tasques prou importants:

- Anàlisi d'aigua per a tots els Ajuntaments metropolitans mitjançant el laboratori propi:
- Redacció de projectes i seguiment de les obres de modificació de les instal·lacions de l'Entitat amb motiu de les obres del 4rt carril de l'A-2 i de la nova Autovia del Baix Llobregat (1.300 Mpts. d'obra);

- redacció dels projectes "as built" de tot allò construït de la infraestructura 2,40;
 - confecció de tota la documentació de les expropiacions;
 - confecció de tota la documentació per als projectes de recepció i liquidació definitives de totes les obres.
 - estudis i projectes de cooperació amb altres països, producte de la pertanyença a diverses organitzacions internacionals.
- punt 1.2.4. (pàg. 16) Cal tenir present que la reconversió és un procés que pràcticament s'inicià el 1992 i que culmina el 1996; de 32 persones que constituïen la plantilla de la societat s'ha passat a 15 en quatre anys, és a dir una reducció dràstica del nombre d'empleats
- punt 2.1.2. (pàg. 19) Sobre l'informe emès per l'Interventor i que es cita, seria més correcte dir "va entre informe **favorable** de control financer."
- punt 2.3.3. - (pàg. 23) En relació al deute de la SGAB caldria afegir a la frase "que SGAB no ha acceptat, ja que no està d'acord en pagar les factures pel subministrament d'emergència **"mentre que la resta de companyies subministradores afectades per aquest subministrament sí que han acceptat aquell preu"**.
- el deute de la Junta d'Aigües..., allà on diu "La Junta sols reconeix ..." caldria incloure-hi que després de 7 anys de reiterades reclamacions per escrit (9 escrits), el 3.10.95 es produeix la primera i única resposta de la Junta d'Aigües on sols reconeix... Immediatament després de coneguda formalment la posició de la Junta, la Societat procedeix a interposar recurs contenciós-administratiu.
- punt 2.8.3. (pàg. 32) "Per la seva part, la connexió entre les plantes d'Abrera i Cardedeu..." Cal recordar aquí que la llei 4/1990 en vigor defineix una connexió amb xarxa secundària de diàmetre 1.600 entre el sistema 2,40 (i conseqüentment Abrera) i Cerdanyola (és a dir Cardedeu). La proposta d'ATLL és clarament contradictòria amb allò regulat.
- Nivell d'utilització de la planta SGAB. No és correcte, com ja s'ha dit; cal contemplar també (i potser de manera preferent) el no subministrament des del Ter cara a l'estalvi d'aigua emmagatzemada i conduïda i també cara l'estalvi energètic.

punt 3.4. conclusions sobre l'activitat de la Societat.

Cal emfatitzar en aquest punt, a més de les consideracions efectuades a l'al·legació **Segona**, que la reconversió portada a terme en el si de la Societat ha comportat una disminució de plantilla de 32 persones a l'any 1992 a 15 al 1996.

Espero que tingui per presentades les al·legacions anteriors i que, en raó dels raonaments que s'hi contenen siguin incorporades a l'informe d'aquesta Sindicatura de Comptes de Catalunya.

Atentament,

Manuel Hernández i Carrera
President del Consell"

5. ANNEXOS

Font: Publicació "Aigua per un tub; la conducció Abrera-Sant Joan Despí" de juliol de 1994, editada per SOGEMASA/EMSHTR

Sindicatura de Comptes
de Catalunya
El Secretari General

RAMON PLANAS I FONT, Secretari General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el present informe de fiscalització 40/96-A, relatiu a la Societat de Gestió Metropolitana d'Abastament d'Aigües, SA (SOGEMASA), exercici 1995, és una còpia exacta de l'aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la reunió que va tenir lloc el dia 28 de maig de 1997.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 3 de juny de 1997

Vist i pla
EL SÍNDIC MAJOR

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: novembre de 2003

Dipòsit legal: B-47617-2003